

Cumhur İttifakı Oluşum Sürecinde Ak Parti ve MHP Liderlerinin Nasıl Bir İkna Dili Kullandığı; Parti Grup Toplantıları Örneği

How The Ak Party and MHP Leaders Used Conversation in the Republic Alliance Formation Process; Party Group Meetings Example

Mehmet ULAŞ - Dr. Alper YILMAZ†*

Başvuru Tarihi: 17.10.2019

Kabul Tarihi: 25.10.2019

Özet

Siyasal ikna, demokratik toplumlarda siyasal iletişim alanının başlıca unsurlarından biridir. Siyasi liderler hedef kitle karşısında yapmış olduğu konuşmalarda ikna edici bir dil kullanarak hedef kitlenin zihinsel dünyasına konumlandırmak istediği mesajları gönderirler. Retorik prensipler çerçevesinde siyasi parti liderleri tarafından icra edilen konuşmalar ikna edici ifadeleri barındırmaktadır. Bu çalışmada ikna, siyasal ikna ve liderlik kavramlarının yanı sıra Türkiye’de kurulan seçim ittifakları ve ittifak sürecinin değişimi, Cumhuriyet İttifakının inşaa süreci gibi konularının üzerinde durulduktan sonra Cumhuriyet İttifakının oluşumunda Ak Parti ve Milliyetçi Hareket Partisinin liderlerinin grup toplantılarındaki ikna dili içerik çözümlemesi yöntemiyle incelenmiştir. 6 Mart-15 Mayıs 2018 tarihleri arasında Ak Partinin 8, Milliyetçi Hareket Partisinin ise 5 grup toplantısı incelenmiştir. Bu çalışma Cumhuriyet ittifakının konuşmalarda kaç kez, hangi bölümlerinde ve hangi konular içerisinde dile getirildiği, liderlerin birbirlerini nasıl ve hangi sıfatlar ile tanımladığı, ittifakın üzerine temellendirildiği olgu ve geleceğine yönelik tasavvurlar, millet ittifakına yönelik söylemler, en çok eleştiri yapılan noktalar ve en çok eleştirilen partiler gibi parametrelerin üzerine kurulmuştur.

Anahtar Sözcükler: İkna, Cumhuriyet İttifakı, Siyasi Lider, Grup Toplantıları

* Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Öğrencisi, mehmetulas444@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6131-7509

† İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, alper.yilmaz@inonu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6602-3657

Abstract

Political persuasion is one of the main elements of political communication in democratic societies. In his speeches against the target audience, political leaders use persuasive language to send messages that the audience wants to position in the mental world. The speeches conducted by political party leaders within the framework of rhetorical principles contain convincing statements. This study convinced, political persuasion and as the concept of leadership as change of electoral alliances and alliance processes established in Turkey, Cumhuriyet Convincing language in Alliance after focused on the issues such as the process of building Cumhuriyet Alliance for the formation of the AK Party and group meeting of the leaders of the Nationalist Movement Party content analysis was investigated by the method. Between 6 March and 15 May 2018, 8 group meetings of the AK Party and 5 group meetings of the Nationalist Movement Party were examined. In this study, how many times, in which parts of the Republic alliance speeches and in what subjects, the leaders defined each other and with what adjectives, the fact that the alliance was based on, and the views about the future of the alliance, the most criticized points and the most criticized parties It is built on such parameters.

Keywords: Persuasion, Republican Alliance, Political Leader, Group Meetings

Giriş

İnsanlarda olduğu gibi siyasi partilerde iletişim sürecini belli amaçlar elde etmek için inşa ederler. Siyasi partilerin bu inşa sürecindeki temel amacı diğer partileri geride bırakarak iktidarı elde etmek ve ülke yönetimini ele almaktır. Önemi artan siyasal iletişim sürecindeki en önemli etken ise hedef kitlenin istenilen yönde ikna edilmesi ve bu bağlamda rıza sağlanarak meşruiyetinin elde edilmesidir. Siyasal ikna sürecinde bir siyasi partinin temelini oluşturan gelenek, çekirdek kadrosunu oluşturan kişiler, geleceğe yönelik hedefleri, en alt tabanında yer alan kişilerden en üst konumda yer alan kişisine kadar vb. daha birçok unsur son derece önemli bir yer edinmiştir. Fakat siyasal ikna sürecindeki en önemli unsurların başında siyasal liderler gelmektedir. Siyasal lider, siyasal topluluğun başında bulunarak, var olan topluluğu amaçları doğrultusunda kanalize eden, üyelerin bireysel bazdaki amaçları ile topluluk amaçlarını koordineli bir hale getiren ve bu bağlamda üyelerde kolektif bir bilinç oluşturarak siyasal topluluğu yükseltme gayreti içerisindeki kişiler olmaları nedeniyle en önemli unsurların başında yer almaktadır. İletişimsel süreç içerisinde baş aktör konumunda olan kaynak alıcı durumunda olan hedef kitlesine çeşitli kanallar vesilesi ile mesajlar gönderir. Gönderilen mesajlardaki temel unsur hedef kitleyi bir duygu, düşünce veya konu hakkında ikna etmektir.

Siyasi liderlerde kaynak durumunda olup hedef kitlesi olan seçmeni ikna çabası içindedirler. Bu bağlamda liderlerin ikna dili son derece önemlidir. Liderler çeşitli platformlarda hedef kitlelerine seslenerek istenilen noktad hedef kitlesini ikna etme çabası içerisindedirler. Bu çabanın gerçekleştirilmeye çalışıldığı platformlardan bir tanesi de meclisteki parti grup toplantıdır. Bu durumda şüphesiz parti liderlerinin kaynak konumunda olarak hedef kitlesini ikna etme sürecinde grup toplantılarını ve liderlerin kullandığı ikna dilinin önemini arttırmıştır. Bu çalışma Cumhuriyet İttifakının kurucuları olan Ak Parti ve Milliyetçi Hareket Partisi liderlerinin 6 Mart-15 Mayıs 2018 tarihleri arasındamecliste gerçekleştirmiş oldukları grup toplantılarında kullanmış oldukları ikna dilini incelemektedir. Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın 8, Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise 5 tane grup toplantısı incelenmiştir. İçerik analizi yöntemiyle değerlendirme yapılmıştır.

İkna Kavramı

İkna eylemi genel anlamda, hedef kitlede bulunantutumları değiştirmek üzere inşa edilen ve temelinde şiddet olmayan faaliyetlerin bütünü olarak tanımlanabilir. İkna kavramı Arapça bir kökene sahiptir ve “bir konuda karşı tarafı inandırma, kandırma, kanaat ettirme veyahut da razı etme” anlamı taşımaktadır. Kandırma eyleminde asimetrik iletişim temelli bir aldatma işlemi bulunmakta fakat inandırma eyleminde ise karşılıklı yani simetrik iletişim temelli rızanın önemine dikkat çekilmektedir(Anık, 2000). Kavramsal karşılığı bakımından “inandırma ve kandırma” anlamına gelen bu kavram bünyesinde her ne kadar hoş olmayan, olumsuz anlamlar barındırır da, yaşadığımız toplumsal yapı içerisinde günlük hayatın pratikleri göz önüne alındığında ve özellikle siyasal iletişim sürecinin inşasında, oldukça önemli bir yeri olduğu göz ile görülen bir gerçekliktir. Siyasal partiler, hem ideolojilerini benimsetmek, hem de seçimlerde rakiplerini alt edebilmek amacıyla; kısacası var olan yapı içerisinde iktidara sahip olmak için siyasal iknayı doğru bir şekilde kullanmak durumundadır. Bu şekilde, zor kullanmadan, rıza inşa edilerek, halkın, demokratik katılım şartlarında, iradelerine etki etmek veyahut manipüle etmek mümkün olmaktadır.

Siyasi hamlelerin yürütüldüğü tüm zamanlarda ve bütün iletişim uygulamalarında en başta siyasi liderler tarafından olmak üzere siyasetin içinde yer alan siyasal aktörlerce göz ardı edilmeksizin doğru teknikler kullanılarak işletilmelidir. Bu süreçte ikna kavramı ön plana çıkmaktadır. İletişimin temel unsurlarından birini oluşturan ikna kavramının pek çok tanımı bulunmaktadır. Bunlar içerisinde Bettinghaus'ın ikna tanımı ön plana çıkmaktadır. Bettinghaus'a göre ikna kavramı “bir bireyin (kaynağın) mesaj aktarması ile başlayan, başka bir birey (alıcı) ya da bireylerin davranışlarını, düşüncelerini değiştirmeye yönelik olarak tasarlanan bilinçli girişimde bulunmaları” olarak tanımlanmaktadır. Buradan bakıldığı zaman Bettinghaus'a göre, iknayı oluşturan ana etkenlerin bilinçli niyet, tavır değiştirme ve bunların yanı sıra mesaj aktarımı olduğu görülmektedir. Bazı tanımlamalarda da bunlara motivasyon, manipülasyon ve tutumlar da eklenerek, ikna sürecini oluşturan anahtar etkenler, kavramlar ortaya çıkmaktadır. Anık (Anık, 2000), bu anahtar kavramları:

- Bilinçli bir niyet ya da kalkışma,

- Bireyi mobilize ya da motive etmek,
- Bireyin hareketinin yönüne tayinetme ya da manipülasyon,
- Davranış değiştirme, kalıplandırmak ya da etkileme,
- Mesajları nakletmek olarak gruplandırmaktadır. Buradaki mesaj görsel, işitsel, yazılı, basılı, sözlü ve sözsüz olabildiği gibi, iletişimin her türlü araçları kullanılarak da gerçekleştirilmektedir.

Siyasi Liderlik ve İkna

İkna sürecinin istenilen şekilde olumlu sonuçlanması için gerekli olan temel unsur kaynaktır. Kaynağın inanırılığı ve bunun yanında güvenilirliği iknayı olumlu anlamda etkileyen önemli faktörlerdir(Tutar, 2012). Kaynağın bu inanırılığı ve bu güvenilirliği mesajın kim tarafından aktarıldığı ile ilgilidir(Madran, 2012).Kaynağın kim ya da başka bir ifade ile ne olduğu hedef kitle açısından son derece büyük anlam taşımaktadır. Kaynağın kimliği bu süreçte hedefin kendisine aktarılan mesaja güvenmesini ya da güvenmemesi noktasında etkili role sahiptir.

İnanırılık iki temel faktöre bağlıdır. Bunlar; saygın olmak ve güvenirlidir(Tutar, 2012). Saygın ve güvenilir temel üzerine inşa edilmiş bir kaynaktan aktarılan mesaj, saygın ve güvenilir kimliği olmayan kaynaktan aktarılan aynı mesajdan çok daha fazla tutum değişimi meydana getirmektedir. Saygınlık kavramı ise daha çok genel yapı ile ilgili bir özelliktir ve ikna süreci, iletişim sırasında alıcı yani hedef kitle tarafının kaynağa duyduğu saygı seviyesiile ilgilidir. Saygınlık gereksinimleri iki aşamadan oluşur. Birincisi bireyin başkaları tarafından sevilip saygı görmesi, ikincisi de bireyin kendini takdir edip kendi kendine saygı göstermesidir. Yüksek saygınlığı olan kaynaktan gelen mesaj daha kolay kabul edilmekte ve buna bağlı olarak da iknanıngücü ve etkisi alıcı üzerinde artmaktadır. Araştırmalar, verilen mesajın içeriğinin belli bir mantıksal yapı üzerinde toplanmasından çok, kaynağın güvenilir olması ve mesajların hedef kitlenin inanma çerçevesi içerisinde yapılandırılmasının, genelde ikna sürecine olumlu yönde etki ettiğini belirlemiştirlerdir (Yüksel, 2005)

Kısacası siyasal ikna sürecinde hedef kitleyi harekete geçirme, tutum ve davranışlarında değişiklik meydana getirme işlemi iknanın gücü ile ortaya çıkmaktadır. İkna sürecinin doğru ve sistemli bir şekilde inşa edilmesi ve bir ikna sanatı olan retorik ile girift bir ilişki içinde oluşturulması iknayı başarılı kılacak temel unsurlardan bir kaçıdır. Sürecin inşasından sonra sürecin ana aktörü yani siyasal liderin de kimliği, tarzı, saygınlığı, samimiyeti ve güvenilirliği ikna sürecinde son derece önemlidir.

Türkiye’de Kurulan Seçim İttifakları ve İttifak Sürecinin Değişimi

Dünya üzerinde demokrasiyi içselleştirmiş ülkelerin nazarında seçimler demokratik siyasal yaşamın sürdürülebilirliği açısından en önemli unsurlarından biri olarak görülmektedir. Dolayısıyla vatandaş odaklı bir politik hayatın oluşmasına aracılık eden temel faktör seçimlerdir diyebiliriz. Bu açıdan baktığımızda vatandaşlarının taleplerinin iktidar nezdinde vuku bulmasında seçimler geçmişten bugüne her zaman önemli bir yer teşkil etmiştir. Elbette bu süreç sadece yönetilen tarafından önemsenen bir konu değildir, aynı zamanda elde edeceği iktidar ile yöneten konumunda olmak isteyen partiler içerisinde zihinsel bir altyapısı olan ve

yönetmeye talip olan erkler için de aynı derecede öneme sahiptir. Partiler nezdinde bunu yakalamanın ya kanun çerçevesinde belirtilen belli sayıdaki milletvekili sayısına ulaşmak ya da seçim öncesinde diğer partilerle bir ittifak sürecine dâhil olmaktır.

Seçim ittifakları siyasi partilerin seçimlerde iş birliği yaparak iktidar olma ya da mecliste temsil edilme esasına dayanmaktadır. İttifaklar kuruluş biçimine göre temel olarak seçim öncesi ve sonrası şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Seçim sonrası ittifaklar farklı partilerin hükümeti kurma sürecinde bir araya gelerek iş birliği yapması şeklinde görülmektedir. Gerek parlamenter sistem gerekse de başkanlık sistemi olsun siyasal sistemlerde seçim ittifaklarına sık sık başvurulduğunu söyleyebiliriz. Bu ittifaklara genel bir çerçevede baktığımızda ittifakların seçimler öncesi ve sonrasında beraber çalışılacağına dair protokol ile veya ortak bir çatı altında seçimlere gitme ya da ortak bir liste altında seçim adaylarını belirleme şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Seçim ittifaklarının oluşumu üzerinde etkili olan unsurların baş aktörü seçim sistemleridir. Örneğin nispi temsil sistemi uygulanmayan ülkelerde seçim öncesi ittifaklar daha yaygınken uygulanan ülkelerde ise ittifaklar ağırlıklı olarak seçim sonrasına bırakılır. Bu durum seçim ittifaklarının seçim sisteminin orantısızlıkları sebebiyle ortaya çıktığını ve seçim kuralları ne kadar orantısız olursa siyasi partilerin bu kurumsal engellerin üstesinden gelmek için seçim ittifakı oluşturma ihtimallerinin o kadar yüksek olduğunu vurgulamaktadır. Konu ile ilgili genel değerlendirmelere baktığımızda orantısız seçim sistemlerinde sistemsel aksaklıklar nedeniyle alınan oy ile mecliste elde edilen sandalye sayısı arasında ciddi bir orantısızlıkla karşılaşıldığını söyleyebiliriz. Böylesi bir durumda partilerin bu orantısızlığın getireceği dezavantajlardan kurtulmasının yolu seçim ittifakları aracılığıyla güçlerini birleştirmelerinden geçmektedir.

Seçim ittifaklarında görülen başka bir uygulama modeli ise bir partinin diğer parti ya da partiler lehine bazı bölgelerdeki seçimlerden çekilme kararını kamuoyuna açıklamasıdır (M. & Duran, 2018). Dolayısıyla farklı partilerin bir araya gelerek genelde hükümeti kurma sürecinde iş birliği yapması ve koalisyon oluşturması seçim ittifaklarının sonucudur diyebiliriz. Bu çerçeveden baktığımızdan Türk siyasal hayatında 76 yıla dayanan ittifak serüveninde önemli dönüm noktaları olmuştur. 1946'da Demokrat Parti'nin kurulmasıyla çok partili hayatla tanışan Türkiye'deki siyasal hayatın ilk ittifak izleri de 1950 tarihine rastlıyor. Adnan Menderes ve arkadaşlarının tek başına iktidara geldiği 14 Mayıs seçimleri öncesinde CHP iktidarına denk gelen düzenlemede seçim yasasına "müşterek aday listesi veren partiler o seçim çevresinde bir parti sayılırlar" hükmü ittifak olarak telaffuz edilmese de günümüz siyaset bilimcilerinin referans aldığı ilk metin olarak değerlendirilmektedir. Bu süre zarfında partiler arasındaki ittifakların serencamına baktığımızda genellikle seçimler arasında çok farklılık gözetilmeyen partiler arasında ittifaklar olmamakla birlikte, bazen de mevcut iktidarı düşürmek adına ideolojileri hiçbir surette örtüşmeyen partilerin bir araya geldiğini söyleyebiliriz. Türkiye siyasetinin son on yıllık serüvenine baktığımızda böylesi ittifakların hafızamızda hala canlılıklarını koruduklarını söyleyebiliriz. Geçmişte daha çok hükümet kurma söylemleri üzerinde şekillenen ittifakların günümüzde iktidarı devirme argümanları etrafında şekillendiğini söyleyebiliriz. Özellikle Referandum Seçimi, Cumhur İttifakı sürecinde muhafazakâr söylemleri ile ön plana çıkan Saadet Partisi ile seküler söylemler, laiklik ve irtica kavramları üzerinden siyaset üretme gayreti içinde olan Cumhuriyet Halka Partisi ve sonradan eklemlenen HADEP'I örnek olarak verebiliriz. Bu süreçte partiler arasındaki ideolojik

yakınlık ve uzaklık meselesinin çok fazla gündemde tutulmadığı, partiler arası ittifak kurma bileşenleri arasında yer almadığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Cumhur İttifakının İnşa Süreci

Cumhur ittifakı ilk defa ve resmi olarak 24 Haziran 2018 genel seçimleri için kurulmuştur. Fakat ittifakın oluşum sürecine alt yapı oluşturan gelişmeler daha eskiye, 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında kadar gitmektedir. Devletin karşı karşıya olduğu iç ve dış tehditlere önlem almak amacıyla Olağanüstü Hal ilanı konusunda özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisi tam mutabakat içerisinde oldu. Bu süreçte Olağanüstü Hal ilk olarak 21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edildi.

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında darbeye karşı ortak tavır koymak amacıyla TBMM’de grubu olan üç siyasal parti “Demokrasi ve Şehitler Mitingi” adıyla İstanbul Yenikapı’da bir miting düzenledi. Mitinge Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti), Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) VE Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) katılırken Halkın Demokrasi Partisi (HDP) davet edilmedi. Liderler tarafından yapılan konuşmalarda meselenin siyasal partilerle ilgili olmayıp vatani ilgilendiren bir mevzu olduğu, dolayısıyla milli birlik anlayışı içerisinde hareket etmek gerektiği vurgulandı (<http://www.milliyet.com.tr>, 2016).

Bu mitingle beraber AK Parti ile MHP arasındaki siyasi yakınlaşma süreci hızlandı. Devletçi ve milliyetçi söylemin siyasette belirginleşmesi iki partiyi psikolojik olarak ta yakınlaştırdı. Bu süreçte yaşanan Fırat Kalkanı, El Bab ve Afrin Harekatı konusunda MHP, AK Parti’ye tam destek verdi. PKK ve FETÖ terör örgütlerine karşı pozisyonları örtüşen iki parti için ittifakın sosyolojik çerçevesi de şekillenmeye başladı.

MHP’nin AK Parti ile yakınlaşmasına etki eden faktörlerden biri de 1 Kasım 2015 seçimleri sonrasında MHP’nin kendi içerisinde yaşadığı dalgalanmalardır. Parti içi muhalefet sebebiyle sıkıntılı bir dönem geçiren MHP 15 Temmuz süreciyle beraber keskin bir siyaset değişikliği ile AK Parti’ye yakınlaşmıştır. Bahçeli, parti içerisinde yaşanan sıkıntıları FETÖ ile ilişkilendirmiş ve AK Parti ile birlikte hareket etme yoluna gitmiştir.

11 Ekim 2016’da Devlet Bahçeli yönetim sisteminde seçilmiş cumhurbaşkanı ile hükümet arasındaki çift başlılığı ortadan kaldırmak için fiili durumun hukuki bir boyut kazanması gerektiğini söyleyerek AK Parti’nin sistem değişikliği önerisini meclis gündemine getirmesini istedi (<http://www.cumhuriyet.com.tr>, 2016). Bu süreçte iki parti ittifakın çatısını oluşturma çalışmalarına başladı. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli 30 Kasım 2017 tarihinde Star Tv ana haberde ittifaka Cumhur ittifakı adını verdi. İki parti arasındaki görüşmelerin resmi bir ittifaka evrilmeye başladığı bu dönemde iki parti kendi tabanlarına da ittifakın içeriğini ve nedenlerini anlatma yoluna gittiler. Temel argümanlar; 15 Temmuz sonrasında devletin ve milletin karşı karşıya kaldığı tehlikelerin birlik olarak bertaraf edilmesi ve yeni siyasal sistemin devreye sokulması idi (Ete, 2018). AK Parti ve MHP’li üyelerden müteşekkil heyetin katılımıyla hazırlanarak Meclis’e sunulan teklif, 21 Ocak 2017’de 339 oyla kabul edildi ve referandum sürecine girilmiş oldu. 20 Şubat 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin grup toplantısından sonra gazetecilere verdiği demeçte ittifakla ilgili olarak

"Genel Başkanlar olarak bu konuda mutabık kaldık. İttifakın ismine 'Cumhur ittifakı' diyebiliriz" ifadelerini kullandı. Böylece daha önce Bahçeli'nin ittifak için zikrettiği ismin altı AK Parti tarafından da çizilmiş oldu. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş de yasal dayanak oluşturan Anayasa değişikliği 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandum ile kabul edildi. Bu referandumda AK Parti, MHP, BBP ve Huda-Par Evet blokunu oluştururken CHP, HDP, SP ve Hayır blokunu oluşturuyordu. Bu referandumda Evet blokunun kazanmasına rağmen 1 Kasım'daki toplam oy oranının çok altına düşmesi ittifak sürecini tetikleyen çok önemli bir nokta oldu. Özellikle İstanbul ve Ankara en büyük iki şehirde Hayır oylarının daha fazla çıkması iki partinin politikalarını tamamen ittifak süreci bağlamında şekillendirmelerine yol açtı. Öncelikli olarak partiler için var olan %10 seçim barajından bağımsız olarak ittifak yapılmasını sağlayacak yasal düzenlemelerin oluşturulması yoluna gidildi. İlgili düzenleme 21 Şubat 2018'de meclise sunulmasının ardından 13 Mart 2018'de kabul edildi. Konunun geldiği nokta artık seçim sürecinin konuşulması gibi bir sonucu beraberinde getirdi. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin fiili olarak Kasım 2019'da yapılacak genel seçimlerle yürürlüğe gireceği kararlaştırılmıştı ancak Devlet Bahçeli seçimin 26 Ağustos 2018'de yapılmasını önerdi. Fakat daha sonra Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli arasında 18 Nisan 2018 tarihinde yapılan görüşmede seçimlerin 24 Haziran 2018'de yapılmasına karar verildi (<https://www.ntv.com.tr>, 2018). 20 Nisan'da da erken seçim kararı TBMM'den geçti.

Cumhur ittifakının seçimle ilgili söylemlerini şu hususlar üzerine inşa ettiği görülmüştür: yönetimdeki iki başlılığın ortadan kaldırılarak istikrarın sağlanması, vesayet odaklarına karşı hızlı mücadele, güçlü hükümet mekanizması oluşturulması, koalisyon hükümetleri dönemine bir daha dönülmemesi.

24 Haziran 2018 tarihinde yapılan seçimi Millet İttifakı karşısında Cumhur İttifakı kazandı. %53,6 oy alarak 344 milletvekili ile TBMM'de yer almaya hak kazandı. İttifakın Cumhurbaşkanı adayı olan Recep Tayyip Erdoğan ise %52,6 oy alarak yeni sistemin ilk cumhurbaşkanı seçildi.

Araştırmanın Metodolojisi

Amacı ve Önemi

Yapılan bu araştırma Cumhur İttifakının oluşumu sürecinde Ak Parti ve Milliyetçi Hareket Partisi liderlerinin ikna dili kullanımını incelemektedir. Çalışma kapsamında iki siyasi partinin de 6 Mart-15 Mayıs 2018 tarihleri arasında gerçekleştirdikleri grup toplantıları incelenmiştir. Bu çalışma, siyasi parti liderlerinin grup toplantılarında cumhur ittifakının oluşumu sürecinde nasıl bir ikna dili kullandıkları, ikna sürecinde hangi sıfatlar üzerinden hitapların seçildiği, kurulan ittifakın isminin kaç kez tekrarlandığı, hangi konular içerisinde bu ittifak söylemlerinin gerçekleştiği, ittifakın geleceğine dair öngörülen tasavvur gibi durumları ortaya koyması bağlamında önemlidir.

Yine bu çalışma, Cumhuriyet ittifakının karşısında yer alan Millet ittifakına kaç kez değinildiği, nasıl bir sıfat ile bu ittifakın tanımlandığı, ittifak içerisinde yer alan partilerden en çok hangisine eleştiri yapıldığı gibi durumlarında ortaya konması anlamında önemlidir.

Araştırmanın Yöntemi

Yapılan bu çalışmada içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. İçerik çözümlemesi yoluyla elde edilen verileri tanımlama ve bu verilerin içinde bulunan saklı gerçekleri ortaya koymak amaçlanmaktadır (Gülbahar & Alper, 2009). İçerik çözümlemesinde dokümanlardan elde edilen nitel araştırmada, verilerin kodlanması bu verilerde yer alan temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması şeklinde dört aşama bulunmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2006).

Bu çalışmada 6 Mart-15 Mayıs 2018 tarihleri arasında cumhuriyet ittifakının kurucuları olan Ak Parti ve Milliyetçi Hareket Partisinin grup toplantıları içerik çözümlemesine tabi tutulmuştur. Belirtilen tarihler arasında Ak Parti toplam 8, Milliyetçi Hareket Partisi de 5 kez grup toplantısı gerçekleştirmiştir. Ve bu bağlamda toplam 13 tane grup toplantısı incelenmiştir.

Bu çalışma kapsamında incelenen grup toplantılarında cumhuriyet ittifakına dair; kaç defa değinildiği, konuşmanın hangi bölümünde değinildiği, nasıl bir gelecek tasavvur edildiği gibi parametreler değerlendirilmiş ve buna uygun kodlama yapılmıştır. Ve daha sonra elde edilen veriler neticesinde analiz gerçekleştirilmiştir.

İçerik Analizi Verileri ve Bulguların Analizi

Yapılan araştırma kapsamında 6 Mart-15 Mayıs 2018 tarihleri arasında cumhuriyet ittifakının kurucuları olan Ak Parti ve Milliyetçi Hareket Partisinin grup toplantıları incelenmiştir. Bu çalışmanın sınırlılıkları içerisinde yer alan tarihler arasında Ak Parti 8, Milliyetçi Hareket Partisi ise 5 tane grup toplantısı gerçekleştirmiştir.

Tablo 1. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Cumhuriyet İttifakına Kaç Kez Değiniyor

Ak Parti		MHP	
F	%	F	%
38	55,9%	30	44,1%

Araştırma kapsamında oluşturulan kodlama cetveli içerisinde ilk olarak liderlerin Cumhuriyet ittifakına kaç kez değindiğine dair bir çözümleme yapılmıştır. Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın 8 grup toplantısı içerisinde 38 kez, Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise 5 grup toplantısı içerisinde 30 kez Cumhuriyet İttifakına değindiği görülmektedir. Sayısal olarak Ak parti liderinin daha fazla değindiği görülse de bu zaman dilimi içerisinde incelenen grup toplantıları sayısı ile kıyaslandığında Milliyetçi Hareket Partisi liderinin daha fazla oranda değindiği görülmektedir. Ak Parti lideri tarafından ortalama olarak her grup

toplantısında 5 kez, Milliyetçi Hareket Partisi lideri tarafından da 6 kez değinildiği görülmektedir. Bu durum da hedef kitleye yönelik ifadenin tekrarı ile zihinsel dünyalarına dair verilen mesajı gündemde tutma isteğinin göstergesidir. Liderler tarafından gündemde tutularak ittifaka verilen önem gösterilmeye çalışılmış ve bu şekilde hedef kitlenin ikna edilmeye çalışıldığı görülmektedir.

Tablo 2. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmaların Hangi Bölümünde Cumhur İttifakına Değiniyor

	Giriş		Gelişme		Sonuç	
	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	2	33,3%	4	66,6%	0	0,0%
MHP	3	30,0%	4	44,4%	2	22,2%

Konuşma kompozisyonları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmalarının giriş kısmında 2 kez, gelişme kısmında 4 kez değindiği, sonuç kısmında ise hiç değinmediği tespit edilmiştir. Buna karşılık Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin giriş kısmında 3 kez, gelişme kısmında 4 kez, sonuç kısmında ise 2 kez değindiği tespit edilmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'a göre konuşmanın genelinde bu konu üzerinde durduğu görülürken, Recep Tayyip Erdoğan ise giriş ve gelişme bölümünde bu konu üzerinde dururken sonuç kısmında konuya hiç değinmediği görülmektedir.

Tablo 3. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Cumhur İttifakına Hangi Konular İçerisinde Değiniyor

	Siyaset		Ekonomi		Askeri		Eğitim		Seçim		Dış politika	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	5	41,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	5	41,6%	2	16,6%
MHP	5	41,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	5	41,6%	2	16,6%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan ve Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin Cumhur ittifakına yönelik söylemlerinin büyük kısmını Siyaset (5 kez) ve Seçim (5 kez) ile ilgili konular içerisinde değerlendirdiği görülmektedir. Aynı zamanda iki liderin de Cumhur ittifakına 2 kez dış politika konusu içerisinde değindiği görülmektedir. Cumhur ittifakı ile ilgili konuşmalarını gerçekleştirirken iki liderin ekonomi, askeri ve eğitim konuları içerisinde Cumhur ittifakına değinmemiş olmaları ittifakın oturtulduğu temeli göstermektedir. İki liderin de kurulan ittifakı seçim üzerine konumlandıkları ve seçimlerde kurulacak birlikteliği vurguladıkları görülmektedir.

Tablo 4. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Ak Parti ve MHP Liderleri İttifak Ortağı Olan Lideri Nasıl Bir Sıfat ile Tanımlıyor

Ak Parti						MHP					
MHP Lideri		Sayın Bahçeli		Genel Başkan		Sayın Cumhurbaşkanı		Sayın Erdoğan		Genel Başkan	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1	20,0%	3	60,0%	1	20,0%	3	75,0%	1	25,0%	0	0,0%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın ittifak ortağı olan Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçeliyi 1 kez MHP lideri, 3 kez Sayın Bahçeli ve 1 kez de Genel Başkan olarak tanımladığı görülmektedir. Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmaları esnasında Devlet Bahçeliyi Milliyetçi Hareket Partisi liderliği üzerinden değil şahsı üzerinden bir sıfat ile tanımladığı görülmektedir. Aynı şekilde Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ittifak ortağı olan Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ı 3 kez Sayın Cumhurbaşkanı ve 1 kez de Sayın Erdoğan diye tanımladığı, Genel başkan tanımlamasını ise hiç kullanmadığı görülmektedir. İki liderinde parti bağlamından uzak bir tavırla ittifak ortağını tanımlaması partilerden uzak bir anlayıştan uzak ortak bir zemin oluşturma gayretinin göstergesidir.

Tablo 5. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Ak Parti ve MHP Lideri İttifak Ortağı Olan Lideri Hangi Olumlu Sıfat ile Anıyor

	Kıymetli		Değerli		Diğer	
	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	0	0,0%	0	0,0%	5	100,0%
MHP	0	0,0%	0	0,0%	2	100,0%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde liderlerin birbirlerini anarken belirli olumlu sıfatlara bağlı kalmadıkları farklı şekillerde olumlu ifadeler kullandığı görülmektedir. İktidar pozisyonunda olan Recep Tayyip Erdoğan'ın muhalefet partisinin desteğine verdiği önemi onun liderine dönük olumlu ifadelerle konuşmalarına yansıttığı görülmektedir.

Tablo 6. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Cumhuriyet İttifakı Hangi Olgu Üzerine Temellendiriliyor

	Birlik/Berberlik		Millet		İstikrar		Beka	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	3	25%	4	33,3%	3	25%	2	16,6%
MHP	4	36,3%	4	36,3%	1	0,9%	2	18,8%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın cumhuriyet ittifakını 3 kez birlik/beraberlik, 4 kez millet, 3 kez istikrar ve 2 kez beka olgusu üzerine temellendirdiği görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise 4 kez birlik/beraberlik, 4 kez millet, 1 kez istikrar ve 2 kez beka üzerine temellendirdiği görülmektedir. İktidar partisi liderinin Cumhuriyet ittifakını 3 kez istikrar olgusu üzerine temellendirmesi iktidar olma sürecinin devam etmesi anlamında bu ittifaka verdiği önemi göstermektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise daha çok birlik/beraberlik ve millet unsurlarına yoğunlaşarak buradan bir ikna diline gidiyor olması Milliyetçi Hareket Partisinin bu ittifaka yaklaşımının göstergesidir. Bununla beraber dört unsurunda ittifak bağlamında önemsendiği sayısal dağılımla ortaya çıkmaktadır.

Tablo 7. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Cumhuriyet İttifakı İçin Nasıl Bir Gelecek Tasavvur Ediliyor

	Mecliste çoğunluk		Reformlar için çoğunluk		Ülkenin geleceğinin inşası		Milli birlik/beraberlik		Diğer	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	4	28,5%	2	14,2%	5	35,7%	3	21,4%	0	0,0%
MHP	2	16,6%	2	16,6%	2	16,6%	4	33,3%	2	16,6%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhuriyet İttifakının geleceği için 4 kez mecliste çoğunluk, 2 kez Reformlar için çoğunluk, 5 kez ülkenin geleceğinin inşası ve 3 kez de Milli birlik/beraberlik tasavvurunda bulunduğu görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise mecliste çoğunluk, reformlar için çoğunluk, ülkenin geleceğinin inşası ve diğer unsurları 2 kez, milli birlik/beraberliği 4 kez kullanarak Cumhuriyet ittifakı için bir gelecek tasavvur ettiği görülmektedir. İktidar liderinin genel anlamda mecliste çoğunluk ve ülkenin geleceğinin inşası üzerinde durduğu görülürken Milliyetçi Hareket Partisi liderinin ise milli birlik/beraberlik üzerinde durduğu görülmektedir. Bu durum iktidar partisinin mecliste çoğunluğu elde ederek ülkenin geleceğini inşa etme noktasında başrol olma isteğini kurulan ittifak ile gerçekleştirme planı içerisinde olduğunu göstermektedir.

Tablo 8. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Millet İttifakına Kaç Kez Değiniyor

Ak Parti		MHP	
F	%	F	%
5	55,5%	4	44,5%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhuriyet İttifakının karşısında yer alan Millet İttifakına 5 kez, Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise 4 kez değindiği görülmektedir. Ak Partinin 8 grup toplantısı, Milliyetçi Hareket Partisinin ise 5 grup toplantısı incelendiği göz önünde bulundurulduğu zaman Milliyetçi Hareket Partisinin kendi içerisinde %80lik bir oran ile daha fazla değindiği görülmektedir. Ak Partide ise bu oran kendi içerisinde %62,5dir.

Tablo 9. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Millet İttifakına Eleştiri Var Mı?

	Var		Yok	
	F	%	F	%
Ak Parti	5	62,5%	3	37,5%
MHP	4	80%	1	20%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Millet İttifakına yönelik 8 grup toplantısı içerisinde 5 kez eleştiri yaptığı, Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise 3 kez eleştiri yaptığı görülmektedir. Ak Parti liderinin 3 grup toplantısında, MHP liderinin ise 2 grup toplantısında eleştiri yapmadığı görülmektedir.

Tablo 10. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Millet İttifakı İçerisinde Yer Alan Partilerden En Çok Hangisine Eleştiri Yapılıyor

	CHP		İyi Parti		SP		DP	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	5	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
MHP	4	66,6%	2	33,3%	0	0,0%	0	0,0%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Millet İttifakı içerisinde yer alan ana muhalefet partisine yönelik 5 kez eleştiride bulunduğu diğer partilere yönelik ise bir eleştiride bulunmadığı görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise ana muhalefet partisine yönelik 4 kez, İyi Partiye ise 2 kez eleştiride bulunduğu diğer partilere ise eleştiri yapmadığı görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi liderinin kendi partisi ile benzer bir çizgide olduğunu iddia eden İyi partiye yönelik eleştirilerinin olması eleştiri noktasında tek taraflı bir görüntü sergilemediğini göstermektedir. Ak Parti lideri ise bu konuda sadece ana muhalefete eleştiri yaparak tek taraftan bir eleştiri yolu izlemiştir.

Tablo 11. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Millet İttifakı Hangi Sıfatlar ile Anılıyor

	Şer ittifakı		Zillet ittifakı		Diğer	
	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	0	0,0%	0	0,0%	4	100%
MHP	1	20%	3	60%	1	20%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın belirli bir sığfata bağlı kalmadan farklı şekillerde ifadeler kullandığı görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise 1 kez şer ittifakı, 3 kez zillet ittifakı ve 1 kez de diğer sıfatları kullandığı görülmektedir. Genel anlamda bakılacak olursa Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin millet ittifakını Zillet ittifakı sıfatı ile ele aldığı ve bu ittifakı tanımlayan sıfat olarak tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 12. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Millet İttifakı İçerisinde Yer Alan Partiler Hangi Sebeplerden Ötürü Eleştiriliyor

	Benzer olmamaları		Zıt tabanlı olmaları		Samimi olmayışla		Diğer	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	1	14,2%	1	14,2%	3	42,8%	2	28,5%
MHP	2	25%	2	25%	2	25%	2	25%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Millet ittifakı içerisinde yer alan partileri 1 kez benzer olmamaları, 1 kez zıt tabanlı olmaları, 3 kez samimi olmamaları ve 2 kez de diğer unsurlar üzerinden eleştiri yaptığı görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçeli ise 2 kez benzer olmamaları, 2 kez zıt tabanlı olmaları, 2 kez samimi olmamaları ve 2 kez de diğer unsurlar üzerinden eleştiri yaptığı görülmektedir. Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasal ikna açısından son derece önemli bir unsur olan samimiyet üzerinden eleştirilerini yoğunlaştırdığı görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin ise bütün unsurlar üzerinden eşit oranda bir eleştiri yönelttiği sayısal unsurlar ile belirlenmiştir.

Tablo 13. Grup Toplantılarında Yapılan Konuşmalarda Cumhuriyet İttifakının Sürdürülebilirliği ile İlgili Söylemler Nelerdir

	Vazgeçilmeyeceği	Başarmak için çalışılacağı	Engellemeye çalışanlara fırsat verilmeyeceği	Ülkenin geleceği bir zorunluluk olduğu	Diğer

	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Ak Parti	3	23%	3	23%	4	31%	3	23%	0	0,0%
MHP	4	28,5 %	3	21,4%	4	28,5%	1	0,7%	2	14,4%

İki partinin grup toplantıları incelendiğinde Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhuriyet İttifakının sürdürülebilirliği ile ilgili 3 kez vazgeçilmeyeceği, 3 kez başarmak için çalışılacağı, 4 kez engellemeye çalışanlara fırsat verilmeyeceği ve 3 kez de ülkenin geleceği için bir zorunluluk olduğu hususunda söylemlerde bulunduğu görülmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçeli ise Cumhuriyet İttifakının sürdürülebilirliği ile ilgili 4 kez vazgeçilmeyeceği, 3 kez başarmak için çalışılacağı, 4 kez engellemeye çalışanlara fırsat verilmeyeceği, 1 kez ülkenin geleceği için bir zorunluluk olduğu ve 2 kez de diğer unsurlar üzerine söylemlerde bulunduğu görülmektedir. Başarmak için çalışılacağı ve engellemeye çalışanlara fırsat verilmeyeceği noktasında iki partinin de aynı oranda söylemde bulunması ikna açısından önemli bir unsur olan ortak dilin yakalandığının göstergesidir. Ülkenin geleceğinin inşasında iktidarını sürdürerek başrolde olmak isteyen Ak Parti liderinin ülke geleceği için bir zorunluluk olduğu söyleminde daha çok bulunması ittifaka yönelik sürdürülebilirlik beklentisinin temellerinden biridir.

Sonuç

Siyasaliknada önemli bir yer tutan ikna ve retorik siyasi partilerin hedeflerine ulaşabilmesi noktasında etkin bir rol üstlenmektedir. Siyasi parti liderlerinin ve parti içerisinde yer alan kişilerin doğru bir ikna dili kullanması seçim öncesi süreçte hedef kitle üzerinde bir etki oluşturmak ve potansiyel oyları tercih oyuna döndürebilmek açısından son derece önemlidir. İkna dilinin sadece seçim sürecinde değil siyaset platformunun içerisinde yer aldığı müddetçe aktif bir şekilde kullanımı gerekmektedir.

İktidar hedefi ile yola çıkan veyahut iktidar pozisyonundaki varlığını devam ettirmek isteyen partiler hedef kitleyi bir konu üzerinde ikna etmek için çaba sergilerler. Bu çabanın hayat bulduğu yerlerden bir tanesi de mecliste haftada bir gerçekleştirilen parti grup toplantılarıdır. Partiler grup toplantıları ile birlikte gündeme dair genel bir değerlendirme yapma fırsatı bulurlar. Gerçekleştirilen grup toplantılarında bir aksilik olmadığı takdirde genelde parti liderleri konuşma sahnesinde yer alır ve kendi tabanına dair gündemdeki konular ile ilgili genel açıklamalar yapar. Gündemdeki konulara dair parti liderinin kullanmış olduğu ikna dili hedef kitlenin zihninde konumlandırılmak istenen mesajların verilmesi bağlamında son derece önemlidir. Parti liderinin doğru bir ikna dili kullanması mesajların istenilen şekilde karşı tarafa aktarımı ve karşı tarafı ikna açısından kritik bir eylemdir.

Yapılan bu çalışma grup toplantılarının ikna sürecindeki önemini göz önünde bulundurarak Cumhuriyet İttifakının oluşum sürecinde liderlerin grup toplantılarındaki ikna dili incelenmiştir. Bu bağlamda Cumhuriyet İttifakının resmi olarak kurulduğu tarih olan Mart 2018'den 24 Haziran 2018 seçimlerine kadar Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçelinin mecliste gerçekleştirmiş oldukları grup toplantıları incelenmiştir. Bu

zaman dilimi içerisinde Ak Parti toplam 8, Milliyetçi Hareket Partisi ise toplamda 5 kez grup toplantısı gerçekleştirmiştir.

Bu çalışma kapsamının belirlenen kodlama cetveli ile birlikte kullanılan ikna dili çözümlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhuriyet Halk Partisi grup toplantılarında Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçeliye nazaran daha az kullandığı gözlemlenmiştir. Buna rağmen iki liderin arasında çok fazla bir fark olmadığı sonucu sayısal verilen ile belirtilmiştir. Liderlerin kurulan ittifakı düzenli periyotlar ile dile getirmeleri ittifaka verilen önemin ve bu bağlamda oluşturulacak iknanın göstergesi olmuştur.

Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan konuşmalarında genelde ittifaktan giriş ve gelişme bölümlerinde bahsederken Milliyetçi hareket Partisi lideri Devlet Bahçeli ise giriş, gelişme ve sonuç bölümünde bahsetmiştir. Bu durum konuşmanın tamamına yayılan ittifaka verilen önemin ve ikna çabalarının göstergesidir. Grup toplantılarında iki liderin de siyaset, seçim ve dış politika başlıkları altında kurulan ittifaktan bahsettikleri görülmektedir. Bu durum hedef kitleyi özellikle seçim bağlamında bu birlikteliğe destek vermesi konusunda ikna çabasının doğal sonucu olmuştur. İki liderin birbirlerine karşı hitaplarında parti bağlamından uzak bir hitabet anlayışı içinde olmaları iki farklı parti oldukları gerçeğini bir kenara bırakarak birliktelik oluşturma noktasındaki ikna çabalarının sonucudur.

Liderler konuşmalarında birbirlerine karşı olumlu sıfatlar kullanarak iyi giden bir beraberlik imajı gösterip ikna çabası içinde olmuşlardır. İki lider de Cumhuriyet Halk Partisi birlik/beraberlik, millet ve beka olguları üzerine temellendirmeleri bu ittifaka verilen önemin ve yüklenen anlamın göstergesi olmuştur. Bu durum hedef kitleyi ikna açısından önemli bir gerçekliktir. Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmalarında aynı zamanda istikrar olgusunu sıkça ele alması iktidar olma sürecini devam ettirme isteği bakımından önemli bir gösterge olmuştur. Cumhuriyet Halk Partisi'nin geleceği ile ilgili Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan Milliyetçi Hareket Partisi lideri Devlet Bahçeliye nazaran daha çok meclisteki çoğunluk ve ülkenin geleceğinin inşası gibi tasavvurlarda bulunmuştur. Bu durum Ak Parti liderinin iktidar olarak ülkenin geleceğinde başrol olma isteğinin sonucudur aynı zamanda bu sürece verilen öneminin ve sürecin gerekliliğinin göstergesi olmuştur. Hedef kitlenin ikna edilebilmesi açısından sürecin gerekliliğine inandırabilmek önemli bir unsurdur.

İki liderde yapmış oldukları konuşmalarda karşıt durumda olan Millet ittifakına yönelik eleştiriler getirmişlerdir. Samimi olmama durumunu eleştiren iki liderde iknanın en önemli unsurlarından biri olan samimiyeti kullanarak hedef kitleyi ikna çabası içinde olmuşlardır. Millet ittifakında yer alan Cumhuriyet Halk Partisine en çok eleştiri iktidar partisi liderinden gelirken Milliyetçi Hareket Partisi lideri Cumhuriyet Halk Partisinin yanında İyi Partiye yönelik eleştirilerde bulunmuştur. İki liderin de asla bu ittifaktan vazgeçilmeyeceği, başarmak için çalışılacağı ve engellemeye çalışanlara fırsat verilmeyeceğini dile getirmeleri ittifakın sürdürülebilirliği bağlamında bir ikna çabasının göstergesidir.

Sonuç olarak Ak Parti lideri Recep Tayyip Erdoğan ve Milliyetçi Hareket Partisi lider Devlet Bahçelinin grup toplantılarında Cumhuriyet Halk Partisi'nin karşılık bulması adına hedef kitleyi ikna çabası içerisinde oldukları görülmektedir. İki liderin genel anlamda aynı dili konuşmaları ve

samimi bir görüntü çizmeleri hedef kitleyi ikna etme açısından son derece önemlidir. Hedef kitlenin kolektif bir bilinç ile ortaya koymuş oldukları değerler kapsamında bu birlikteliğin inşa edildiği ve samimiyet temelli olduğuna dair bir imajın çiziliyor olması ikna çalışmaları kapsamında son derece önemlidir.

Kaynakça

Anık, C. (2000). *Siyasal İkna*. Ankara: Vadi Yayınları.

Ete, H. (2018, Mayıs-Ağustos). 24 Haziran Seçimleri:Yeni Sistemin Siyaseti ve Sosyoloji. *Muhafazakar Düşünce*(54), 293-321.

Gülbahar, Y., & Alper, A. (2009). Öğretim Teknolojileri Alanında Yapılan Araştırmalar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 93-111.

<http://www.cumhuriyet.com.tr>. (2016, Ekim 11). Aralık 29, 2018 tarihinde http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/613892/Bahceli_den_baskanlik_sistemin_e_yesil_isik.html adresinden alındı

<http://www.milliyet.com.tr>. (2016, Ağustos 08). Aralık 29, 2018 tarihinde <http://www.milliyet.com.tr/son-dakika-haberleri-demokrasi-siyaset-2290903/> adresinden alındı

<https://www.ntv.com.tr>. (2018, Nisan 18). Aralık 29, 2018 tarihinde <https://www.ntv.com.tr/turkiye/son-dakika-erken-secim-tarihi-24-haziran-cumhurbaskani-erdogan-acikladi,JO6AO4kGwkWDg5NG7DilHQ> adresinden alındı

M., N., & Duran , H. (2018). Dünya Başkanlık Sistemi Uygulamaları. *Seta Dergisi*, 208.

Madran, H. (2012). *Tutum, Tutum Değişimi ve İkna*. İstanbul: Nobel Akademi Yayıncılık.

Tutar, H. (2012). *Sosyal Psikoloji: Kavramlar ve Kuramlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yüksel, A. (2005). *İkna ve Konuşma*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.